

է Հայտարանցոց ցեղապետ քուրդ Հիւսէին աղէն, երկրի կառուարիչը, որ երկու հարիւր յիսուն վրանաբնակ քրդեր և քանի թաթարների զիւղերունի իւր իշխանութեան տակ:

Աւաջուղի և Գարայնիի միջիցն է անցնում Տաճկապարսկական տրանզիտնի ճանապարհը:

Փոքր Մասիսի և Գամբատ լեռան մէջն է ընկնում Գամբատ հովիտը, որ թէև գեղեցիկ, բայց բոլորովին ամայի է մնացել: Գորա աւերակները և մեծամեծ ընկուղի ծառերը վկայում են, որ ժամանակով մշակված և ծաղկեալ վիճակի մէջ է եղել: Այստեղ Փոքր Մասիսի արևելեան ստորոտումը գտնվում են մեծամեծ քարայրներ, որոնք ղեռ քննված չեն: Գամբատ հովտի վերջին լնակիչները քրդերն էին, որոնք անցեալ սովին մեռան և մնացեալները ցրուեցան:

Այս աշխարհի ամենամեծ գետը Մագու գետն է, որ ուռգում է Մագուայ դաշտը: Նորա մի ճիւղը սկսում է Տաճկա-Հայաստանի Շիւլի լճից, որ Բայազիտի հիւսիսումն, Մեծ Մասիսի ստորոտումն է: Միւս ճիւղը իջնում է Աւաջուղից, որ Սանգիար զիւղի մօտ խառնվում է առաջինի հետ, իսկ երրորդ ամենամեծ ճիւղը բաժանվում է երեք գլխաւոր սկիզբների. առաջինը, Սարիղայիր, սկսվում է Շաւարշ լեռների հիւսիս-արևելեան կողմերից և ուռգում է Քայզարարայ հովիտը երկրորդը, Կուսանաց գետը, իջնում է Աւաջուղի հարաւային